

Ilmiy amaliy jurnal

№ 7 (9)
2026

YANGI O'ZBEKISTON IQTISODIYOTI

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

MIRZO ULUG‘BEK NOMIDAGI
O‘ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI

YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI

7

ISBN 978-9943-5256-3-4

Toshkent – 2026

MUNDARIJA

Umarov A.T. Mintaqalarni barqaror rivojlantirish strategiyasini shakllantirishning konseptual asoslari..... **7**

Хошимов П.З., Эгамназарова Г.Ш. Ўзбекистонда атроф-муҳитни муҳофаза қилишнинг иқтисодий ва ҳуқуқий асослари..... **13**

Raxmatova F.Y. To‘qimachilik sanoatida yashil investitsiyalar va resurs samaradorligini oshirish yo‘nalishlari..... **19**

Ergasheva A.F. Milliy hunarmandchilik brendlarini ilgari surishda raqamli marketing vositalaridan foydalanish..... **22**

Rahimova N.A. Inson resurslarini boshqarishda Big Data va HR analitikaning samarodorlikka ta’siri..... **25**

Эгамназарова Г.Ш. Аҳоли ўсишининг CO_2 эмиссияси, ресурслар истеъмоли ва уларнинг иқтисодий барқарорликка таъсири..... **28**

Хасанов У.Ю. Кибержиноят рискларини бошқариш амалиётининг концептуал асосларининг ривожланиши..... **33**

Алимухамедов Ш.Р. Божхона тўловларини ундиришда божхона қийматини аниқлашнинг ўрни..... **38**

Сапаров И.Х. Маҳаллий бюджетлар харажатлари ижросининг самарадорлигини ошириш масалалари (Тошкент вилояти мисолида)..... **43**

Shaydulov Sh.Sh. Surxondaryo viloyatida elektron tijorat rivojlanishiga ta‘sir etuvchi omillar tahlili **57**

Abdulxakimov Z.T. Dunyo zargarlik sanoatini rivojlanishining bugunki kundagi xolati..... **60**

Ibragimova G.S. Ta’lim sifatini oshirishda boshqaruv tizimining iqtisodiy samaradorligini rivojlantirish..... **65**

Davronova N., Abdulxakimov Z.T. Kaydzen konsepsiyasining nazariy va uslubiy asoslari..... **69**

Isaqov A.T. Fermer xo‘jaliklarida agroresurslardan foydalanish samaradorligini oshirish istiqbollarini prognozlash..... **73**

Berdimurodov U.S. Agrosanoat majmuasida klaster tizimini tashkil etish va rivojlantirishning iqtisodiy mexanizmlari..... **76**

Хусанбоева Т.М. Цели и задачи преподавания экономических дисциплин в системе высшего образования..... **82**

Alimov N.H. Global adolat kodeksi va global adolat reytingini (indeksini) joriy qilish yo‘llari..... **86**

Umurzaqova I.S. “Investitsiyalar taqsimoti va samaradorlik paradoksi: O‘zbekiston tarmoqlari misolida stoxastik chegara (SFA) va kvadrant tahlili”..... **92**

Safarova Y.A. Iqtisodiy o‘sishning infratuzilmaviy omillarining ta’sir mexanizmlarini baholash.... **101**

Eshqulova N.N. Mamlakat makroiqtisodiy barqarorligini ta’minlashda eksport va importning geografik diversifikatsiyasining ahamiyati..... **108**

Nabiyev A.K. O‘zbekistonda raqobatchilik muhitini shakllantirish va monopoliyaga qarshi qonunchilik..... **115**

Ketmanov A.M. Kichik biznesni moliyaviy resurslarni shakllantirish yo‘nalishlari..... **121**

Мурадов Б.А. Жаҳон мамлакатларида темир йўл транспортини инновацион ривожлантириш тажрибаси..... **125**

Jo‘rayeva M.Z. O‘zbekiston mintaqalarida yashil investitsiyalar va barqaror rivojlanish o‘rtasidagi bog‘liqlik tahlili..... **131**

Qodirov H.M. Adir hududi ekotizimlarini boshqarishda intensiv sug‘orish tizimini joriy etish..... **136**

Jo‘rayeva M.A. Kichik biznes subyektlariga jalb etilgan investitsiyalarni raqobatbardoshlik transmissiya mexanizmi va uni baholash uslubiyoti (Andijon viloyati misolida)..... **143**
Muhsinova F.A. Raqamli texnologiyalarning inson resurslarini boshqarishdagi o‘rni va innovatsion yondashuvning nazariy jihatlari..... **151**
Kamoldinova N.A. Kichik biznesda ayollar bandligining ahamiyati..... **157**
Xamrayeva S.I. Raqamli iqtisodiyot sharoitida xalqaro savdoning transformatsiyasi va iqtisodiy rivojlanishga ta’siri..... **161**
Dadaboyeva M.M. Andijon viloyatida kichik biznes eksportining hozirgi holati va rivojlanish tendensiyalari..... **166**
Xakkulov A.U. Tijorat banklarida foiz risklarini baholashning nazariy va metodologik asoslari..... **171**
Allasheva N.A. Zamonaviy globallashuv sharoitida moliyaviy risklar va ularni boshqarish strategiyalari..... **179**
Atoyev N.R. Yangi industrial mamalakatlar: Chili va Singapur modeli tahlili va ularni O‘zbekistonda qo‘llash imkoniyatlari..... **182**
Yangiboev R.B. O‘zbekiston bank tizimi likvidliligiga ta’sir etuvchi omillarining empirik tahlili.... **190**
Nazarov J.R. Yashil iqtisodiyot: O‘zbekistonning barqaror kelajagiga yo‘l..... **198**
Qo‘zieva N.N. Tijorat banklarida mijozlar bazasini shakllantirishning nazariy asoslari..... **202**
Wang Jiahao Исследование по вопросам совместного развития индустрии электронной коммерции между Пекином и Ташкентом в рамках «Цифрового Шелкового пути»..... **207**
Qurbanov U.E. O‘zbekiston Respublikasi hududlari kesimida aholi daromadlarining iqtisodiy tahlili..... **216**
Abduvaxidova N.A. O‘zbekistonda barqaror turizmni rivojlantirishda raqamli texnologiyalar va innovatsion yondashuvlar..... **221**
Murodov O.U. Sanoat korxonalarida resurslardan samarali foydalanish jarayoniga ta’sir etuvchi omillar..... **225**
Xasanov S.Q. “To‘qimachilik sanoati korxonalari raqobatbardoshligini oshirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlari..... **229**
Kabilov O.X. Paxta va g‘alla urug‘liklarini tayyorlovchi korxonalar faoliyatiga ta’sir etuvchi omillar **234**
Pirmanov O.B. Oliy ta’lim tizimi raqamli ekotizimini shakllantirishdagi tizimli muammolar va boshqaruvdagi uzilishlar tahlili..... **238**

raqamli monitoring tizimlarini joriy etish resurs yo‘qotishlarini o‘z vaqtida aniqlash va boshqaruv qarorlarining tezkorligini oshirish imkonini beradi.

Shuningdek, korxonalarning resurs samaradorligi ko‘rsatkichlarini ilg‘or korxonalar natijalari bilan benchmarking asosida taqqoslash samaradorlik tafovutlarini aniqlash va foydalanilmayotgan ichki imkoniyatlarni baholashga xizmat qiladi. Natijada resurslardan samarali foydalanishni “resurslar – ishlab chiqarish jarayoni – iqtisodiy natija – samaradorlikni baholash – boshqaruv qarori” uzluksiz tizimi asosida tashkil etish sanoat korxonalarida xarajatlarni kamaytirish, iqtisodiy samaradorlikni oshirish va barqaror raqobat ustunligini shakllantirish imkonini beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. Porter, M. E. (1985). Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance. New York: Free Press.
2. Ohno, T. (1988). Toyota Production System: Beyond Large-Scale Production. Portland, OR: Productivity Press.
3. Camp, R. C. (1989). Benchmarking: The Search for Industry Best Practices That Lead to Superior Performance. Milwaukee, WI: ASQC Quality Press.
4. Womack, J. P., & Jones, D. T. (2003). Lean Thinking: Banish Waste and Create Wealth in Your Corporation (2nd ed.). New York: Free Press.

UDK: 338

“TO‘QIMACHILIK SANOATI KORXONALARI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARI”

ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ ТЕКСТИЛЬНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ

ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISMS FOR ENHANCING THE COMPETITIVENESS OF TEXTILE INDUSTRY ENTERPRISES

Xasanov Sayfulla Qudrat o‘g‘li
Toshkent davlat texnika universiteti mustaqil tadqiqotchisi

Annotatsiya

Mazkur maqolada to‘qimachilik sanoati korxonalari raqobatbardoshligining iqtisodiy mazmuni yoritilib, unga ta’sir etuvchi ishlab chiqarish-texnologik, moliyaviy, resurs, marketing, eksport-logistika, innovatsion-raqamli va institutsional omillar tizimlashtirilgan. Korxona raqobatbardoshligini ishlab chiqarish samaradorligi, mahsulot sifati, moliyaviy natijadorlik, eksport salohiyati, innovatsion faollik va raqamli yetuklik asosida kompleks baholash ko‘rsatkichlari taklif etilgan. Shuningdek, to‘qimachilik korxonalari raqobatbardoshligini oshirishning ustuvor tashkiliy-iqtisodiy yo‘nalishlari ilmiy jihatdan asoslangan.

Kalit so‘zlar: to‘qimachilik sanoati, raqobatbardoshlik, tashkiliy-iqtisodiy mexanizm, ishlab chiqarish samaradorligi, innovatsiya, raqamlashtirish, eksport salohiyati.

В статье раскрыто экономическое содержание конкурентоспособности предприятий текстильной промышленности, а также систематизированы влияющие на неё производственно-технологические, финансовые, ресурсные, маркетинговые, экспортно-логистические, инновационно-цифровые и институциональные факторы. Предложена система показателей комплексной оценки конкурентоспособности предприятия на основе эффективности производства, качества продукции, финансовой результативности,

экспортного потенциала, инновационной активности и цифровой зрелости. Кроме того, научно обоснованы приоритетные организационно-экономические направления повышения конкурентоспособности предприятий текстильной промышленности.

Ключевые слова: текстильная промышленность, конкурентоспособность, организационно-экономический механизм, эффективность производства, инновации, цифровизация, экспортный потенциал.

This article examines the economic essence of the competitiveness of textile industry enterprises and systematizes the production and technological, financial, resource-related, marketing, export and logistics, innovation and digital, and institutional factors affecting it. A system of indicators is proposed for the comprehensive assessment of enterprise competitiveness based on production efficiency, product quality, financial performance, export potential, innovation activity, and digital maturity. In addition, priority organizational and economic directions for enhancing the competitiveness of textile industry enterprises are scientifically substantiated.

Keywords: textile industry, competitiveness, organizational and economic mechanism, production efficiency, innovation, digitalization, export potential.

Bozor munosabatlarining chuqurlashuvi, xalqaro savdo talablarining murakkablashuvi va global qiymat zanjirlaridagi tarkibiy o‘zgarishlar to‘qimachilik sanoati korxonalari raqobatbardoshligini an’anaviy ishlab chiqarish ko‘rsatkichlari bilangina baholash imkoniyatini cheklamoqda. Hozirgi sharoitda korxonaning raqobatbardoshligi mahsulot narxi va sifatidan tashqari, ishlab chiqarish moslashuvchanligi, resurslardan foydalanish samaradorligi, innovatsion faollik, raqamli texnologiyalarni o‘zlashtirish darajasi, eksport geografiyasi, xalqaro standartlarga muvofiqlik hamda yuqori qo‘shilgan qiymat yaratish imkoniyatlari bilan belgilanadi. Shu sababli to‘qimachilik korxonalari raqobatbardoshligini oshirish alohida tadbirlar yig‘indisi sifatida emas, balki o‘zaro bog‘langan tashkiliy, iqtisodiy, texnologik, marketing va institutsional vositalarni birlashtiruvchi kompleks mexanizm sifatida tadqiq etilishi zarur.

Raqobatbardoshlik korxonaning mavjud resurslari va bozor imkoniyatlaridan samarali foydalanib, ichki hamda tashqi bozorlarda raqobatchilarga nisbatan barqaror ustunlikni shakllantirish, iste’molchilar talabiga mos mahsulot ishlab chiqarish va uzoq muddat davomida iqtisodiy natijadorlikni ta’minlash qobiliyatini ifodalaydi. Mazkur ta’rifda raqobatbardoshlikning uchta muhim xususiyati mujassamlashgan: birinchidan, u korxona ichki salohiyatining natijasi; ikkinchidan, raqobatchilar bilan taqqoslash asosida namoyon bo‘ladigan nisbiy ko‘rsatkich; uchinchidan, bozor va texnologik muhitdagi o‘zgarishlarga muvofiq ravishda doimiy takomillashib boradigan dinamik iqtisodiy kategoriyadir.

1-jadval

O‘zbekiston to‘qimachilik sanoatining raqobat salohiyatini tavsiflovchi ayrim ko‘rsatkichlar

Ko‘rsatkich	Yil	Miqdori	Iqtisodiy mazmuni
To‘qimachilik va tikuv-trikotaj mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi	2023	8,2 mlrd AQSH dollari	Tarmoqning yirik ishlab chiqarish bazasi shakllanganini ko‘rsatadi
To‘qimachilik mahsulotlari eksporti	2023	3,1 mlrd AQSH dollari	Tarmoqning eksportga yo‘naltirilganlik darajasini ifodalaydi
Eksport geografiyasi	2024	83 ta davlat	Tashqi bozorlarga kirish imkoniyatlari kengayganini bildiradi
To‘qimachilik mahsulotlarining ishlab chiqaradigan sanoatdagi ulushi	2024	11,9 foiz	To‘qimachilikning qayta ishlash sanoatidagi strategik o‘rnini tavsiflaydi

Ko‘rsatkich	Yil	Miqdori	Iqtisodiy mazmuni
To‘qimachilik sanoatida ishlab chiqarish hajmi	2025	134 trln so‘m	Tarmoq ishlab chiqarish salohiyatining yuqoriligini ko‘rsatadi
O‘zlashtirilgan xorijiy investitsiyalar	2025	2,1 mlrd AQSH dollari	Modernizatsiya va texnologik yangilanishning moliyaviy asosini ifodalaydi
Eksport hajmi	2025	2,5 mlrd AQSH dollari	Tashqi bozorlardagi natijadorlikni aks ettiradi
Tarmoqda band bo‘lganlar soni	2025	623 ming nafar	Tarmoqning ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyatini ko‘rsatadi

1-jadval ma’lumotlari O‘zbekistonda to‘qimachilik sanoatining yirik ishlab chiqarish, investitsion va mehnat salohiyati shakllanganini ko‘rsatadi. Xususan, 2025-yilda tarmoqda ishlab chiqarish hajmining 134 trillion so‘mga, o‘zlashtirilgan xorijiy investitsiyalarning 2,1 milliard AQSH dollariga yetishi korxonalarni texnik va texnologik modernizatsiya qilish uchun muhim iqtisodiy asos mavjudligini bildiradi. Shu bilan birga, eksport natijalarining yillar bo‘yicha o‘zgaruvchanligi korxonalar faoliyatining tashqi bozor konyunkturasi, logistika xarajatlari, xalqaro sertifikatlash talablari, mahsulot tarkibi va jahon narxlariga yuqori darajada bog‘liqligini ko‘rsatadi. Demak, ishlab chiqarish hajmining o‘sishi har doim ham korxonaning xalqaro raqobatbardoshligi mutanosib oshishini anglatmaydi.

Tarmoq raqobatbardoshligining muhim muammolaridan biri eksport tarkibida xomashyo va yarim tayyor mahsulotlar ulushining nisbatan yuqoriligi bilan bog‘liq. Paxta tolasi va kalava ipga nisbatan tayyor mato, trikotaj, tikuvchilik mahsulotlari, texnik tekstil hamda dizayn va milliy brend asosida ishlab chiqarilgan mahsulotlarda yaratiladigan qo‘shilgan qiymat yuqori hisoblanadi. Shu bois korxonalarning raqobat ustunligi ishlab chiqarish hajmini ko‘paytirish bilangina emas, balki “xomashyo – kalava ip – mato – bo‘yash va pardozlash – tayyor mahsulot – brend – savdo” qiymat zanjirining barcha bosqichlarini integratsiyalash orqali ta’minlanishi lozim.

2-jadval

To‘qimachilik sanoati korxonalari raqobatbardoshligiga ta’sir etuvchi omillar tasnifi

Omillar guruhi	Asosiy omillar	Raqobatbardoshlikka ta’siri
Ishlab chiqarish-texnologik	Uskunalarning texnik holati, ishlab chiqarish quvvati, texnologik uzluksizlik, avtomatlashtirish	Mehnat unumdorligi, mahsulot sifati va ishlab chiqarish tannarxini belgilaydi
Resurs omillari	Xomashyo sifati, energiya va suv sarfi, materiallardan foydalanish darajasi	Mahsulot tannarxi va ekologik samaradorlikka ta’sir qiladi
Moliyaviy-iqtisodiy	Rentabellik, likvidlik, aylanma mablag‘lar, investitsiya imkoniyati	Korxonaning rivojlanish va bozor tavakkalchiliklariga bardoshlilik darajasini belgilaydi
Mehnat va intellektual	Xodimlar malakasi, mehnat unumdorligi, motivatsiya, boshqaruv kompetensiyasi	Texnologiyalardan foydalanish va innovatsiyalarni o‘zlashtirish tezligiga ta’sir qiladi
Marketing va bozor	Brend, assortiment, narx siyosati, iste’molchi talabi, savdo kanallari	Bozor ulushi, sotish hajmi va mijozlar sodiqligini shakllantiradi
Eksport-logistika	Eksport geografiyasi, transport xarajatlari, yetkazib berish muddati, bojxona tartiblari	Mahsulotning tashqi bozordagi narxi va yetkazib berish ishonchliligiga ta’sir qiladi

Omillar guruhi	Asosiy omillar	Raqobatbardoshlikka ta’siri
Innovatsion-raqamli	ERP, MES, CRM, CAD/CAM, IoT, RFID va Big Data texnologiyalari	Qarorlar tezkorligi, kuzatuvchanlik, sifat nazorati va ishlab chiqarish moslashuvchanligini oshiradi
Institutsional	Davlat qo‘llab-quvvatlashi, standartlar, sertifikatlash, moliyalashtirish shartlari	Korxonaning bozorga kirishi va investitsion faolligiga ta’sir qiladi
Ekologik va ijtimoiy	Suv sarfi, zararli chiqindilar, mehnat sharoiti, ESG talablari	Xalqaro xaridorlar ishonchi va global qiymat zanjirlariga kirish imkoniyatini belgilaydi

Keltirilgan omillar korxona raqobatbardoshligining ko‘p qirrali xususiyatga ega ekanligini asoslaydi. Ularning ayrimlari, jumladan, ishlab chiqarish quvvati, tannarx, mehnat unumdorligi va rentabellik korxonaning ichki boshqaruv qarorlari orqali tartibga solinadi. Valyuta kursi, jahon bozoridagi talab, transport tariflari va xalqaro savdo cheklovlari esa tashqi muhit omillari hisoblanadi. Biroq tashqi omillar korxona tomonidan bevosita boshqarilmasa-da, eksport bozorlarini diversifikatsiyalash, sug‘urtalash, uzoq muddatli shartnomalar tuzish va moslashuvchan ishlab chiqarish tizimini yaratish orqali ularning salbiy ta’sirini kamaytirish mumkin.

3-jadval

To‘qimachilik sanoati korxonasi raqobatbardoshligini kompleks baholash ko‘rsatkichlari

Baholash yo‘nalishi	Asosiy ko‘rsatkichlar	Hisoblash yoki baholash mazmuni	Ta’sir yo‘nalishi
Ishlab chiqarish samaradorligi	Quvvatdan foydalanish, fond qaytimi, ishlab chiqarish sikli	Ishlab chiqarish resurslaridan foydalanish natijadorligi	+
Mehnat samaradorligi	Bir xodimga mahsulot hajmi, ish vaqti yo‘qotishlari	Mehnat resurslaridan foydalanish samaradorligi	+/–
Xarajat ustunligi	Bir birlik mahsulot tannarxi, material va energiya sig‘imi	Korxonaning narx bo‘yicha raqobatlashish imkoniyati	–
Moliyaviy natijadorlik	Sotish rentabelligi, aktivlar rentabelligi, likvidlik	Moliyaviy barqarorlik va investitsion imkoniyat	+
Mahsulot sifati	Nuqsonlar darajasi, qaytarilgan mahsulotlar, sertifikatlar	Mahsulotning texnik va iste’mol xususiyatlari	+/–
Eksport raqobatbardoshligi	Eksport ulushi, geografik diversifikatsiya, eksport rentabelligi	Korxonaning tashqi bozorlardagi mavqeyi	+
Innovatsion faollik	Yangi mahsulotlar ulushi, innovatsion xarajatlar, yangi texnologiyalar	Mahsulot va jarayon innovatsiyalarining natijadorligi	+
Raqamli yetuklik	ERP, MES, CRM, IoT va RFID qamrovi	Boshqaruv va ishlab chiqarish jarayonlarining raqamlashtirilishi	+
Bozor natijadorligi	Bozor ulushi, sotish hajmi, buyurtmalar portfeli	Korxonaning talabni shakllantirish va qondirish qobiliyati	+
Ekologik samaradorlik	Suv, energiya va chiqindi sig‘imi	Barqaror ishlab chiqarish talablariga muvofiqlik	–

Izoh: “+” - ko‘rsatkich oshishi raqobatbardoshlikni yaxshilaydi; “–” - ko‘rsatkich kamayishi ijobiy natija beradi.

Tadqiqotda to‘qimachilik korxonasi raqobatbardoshligini baholashda faqat moliyaviy ko‘rsatkichlardan foydalanish yetarli emasligi asoslanadi. Chunki joriy davrda yuqori foyda

olayotgan korxonada uskunalarning eskirishi, energiya sarfining yuqoriligi, eksportning bitta bozorga bog‘liqligi yoki raqamli boshqaruv tizimining rivojlanmaganligi kelgusida uning raqobat pozitsiyasini zaiflashtirishi mumkin. Shuning uchun baholash tizimi korxonaning joriy iqtisodiy natijalari bilan birga uning uzoq muddatli raqobat salohiyatini ham aks ettirishi zarur.

3-jadval ma’lumotlari to‘qimachilik sanoati korxonasi raqobatbardoshligini kompleks baholash ishlab chiqarish, mehnat, xarajat, moliyaviy, sifat, eksport, innovatsion, raqamli, bozor va ekologik yo‘nalishlarni o‘zaro bog‘liq holda qamrab olishi zarurligini ko‘rsatadi. Mazkur ko‘rsatkichlar tizimi korxonaning nafaqat joriy iqtisodiy natijalarini, balki uning istiqboldagi rivojlanish imkoniyatlari, texnologik moslashuvchanligi va ichki hamda tashqi bozorlarda barqaror raqobat ustunligini shakllantirish salohiyatini ham baholash imkonini beradi. Xususan, ishlab chiqarish quvvatlaridan foydalanish, fond qaytimi, mehnat unumdorligi, rentabellik, eksport ulushi, innovatsion faollik va raqamli texnologiyalar bilan qamrov darajasining oshishi korxona raqobatbardoshligiga bevosita ijobiy ta’sir ko‘rsatadi. Shu bilan birga, tannarx, material va energiya sig‘imi, nuqsonli mahsulotlar ulushi, ish vaqti yo‘qotishlari, suv sarfi hamda chiqindilar miqdori teskari yo‘nalishdagi ko‘rsatkichlar hisoblanadi.

Umuman olganda, to‘qimachilik sanoati korxonalari raqobatbardoshligini oshirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmi ishlab chiqarishni texnologik modernizatsiya qilish, resurs va xarajatlar samaradorligini oshirish, malakali mehnat salohiyatini rivojlantirish, innovatsion hamda raqamli boshqaruv vositalarini joriy etish, eksport bozorlarini diversifikatsiyalash, xalqaro standartlarga muvofiqlikni ta’minlash va yuqori qo‘shilgan qiymatli tayyor mahsulotlar ishlab chiqarishni kengaytirishga asoslanishi lozim.

Tadqiqot natijalari to‘qimachilik sanoati korxonalari raqobatbardoshligini oshirish ishlab chiqarish samaradorligi, mahsulot sifati, moliyaviy barqarorlik, innovatsion faollik, raqamli yetuklik va eksport salohiyatini kompleks rivojlantirishga bog‘liqligini ko‘rsatdi. Raqobat ustunligini ta’minlash uchun ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish, resurs va energiya sarfini kamaytirish, yuqori qo‘shilgan qiymatli tayyor mahsulotlar ulushini oshirish hamda xalqaro standartlarni keng joriy etish zarur. Shuningdek, raqamli boshqaruv tizimlaridan foydalanish, eksport bozorlarini diversifikatsiyalash va korxona raqobatbardoshligini kompleks ko‘rsatkichlar asosida muntazam baholab borish maqsadga muvofiq.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. Porter M.E. Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance. - New York: Free Press, 1985. - 557 p.
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti. To‘qimachilik tarmog‘ini rivojlantirish, eksport va investitsiya hajmlarini oshirish chora-tadbirlari. - Toshkent, 2024. Rasmiy manba
3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti. To‘qimachilik sanoatida yil yakunlari hamda kelgusi yil uchun ustuvor vazifalar. - Toshkent, 2025. Rasmiy manba
4. O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi. O‘zbekiston Respublikasining ijtimoiy-iqtisodiy holati: 2024-yil yanvar–dekabr. - Toshkent, 2025. Rasmiy statistik to‘plam.